

RPW/20561/2019 P
Data: 2019-04-03

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa,

2019 -04- 0 1

Elżbieta Rafalska

BON.V.071.2.2019.ŁI

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2019 -04- 0 3
ZAL.	NR .....

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 28 stycznia 2019 r., w sprawie działań organów publicznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przekazane pismem znak XI.518.1.2018.AS, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Dziękując za sugestie i uwagi odnoszące się do rozwiązań prawnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyjaśniam, że przedstawiony *projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* został wycofany i nie będzie przedmiotem dalszego procedowania.

Jednocześnie informuję, że wszelkie wpływające do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opinie i propozycje w sprawie zmian ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym również zgłoszone w piśmie Pana Rzecznika, będą poddawane analizie w kontekście ewentualnych przyszłych zmian prawnych.

W odniesieniu do kwestii związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie należy podkreślić, że ochrona osób krzywdzonych przed przemocą domową uregulowana została w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020. Warto również wskazać, że środki finansowe przeznaczone na realizację wszystkich zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 corocznie zwiększają się (w roku 2016 była to kwota 18 926 000 zł, w roku 2018 20 229 000 zł, zaś wpisana w załączniku nr 2 do Programu kwota

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

środków na jego realizację w 2019 roku wynosi 23 356 000 zł). Zapisy wymienionych aktów prawnych są na tyle uniwersalne, że pozwalają na objęcie wsparciem wszystkich grup osób doznających przemocy w rodzinie.

Należy podkreślić, że w oparciu o wspomniane wyżej akty prawne realizowane są działania mające na celu zapewnienie ochrony i wsparcia osobom krzywdzonym w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego oraz interwencji kryzysowej i wsparcia. Należy dodać, że służby zobowiązane do udzielania pomocy powinny udzielać wsparcia osobom doznającym przemocy, również w ramach procedury „Niebieskie Karty” w pierwszej kolejności w miejscu zamieszkania. Działania służb i instytucji powinny być ukierunkowane na takie rodzaje wsparcia, aby osoba doznająca przemocy nie musiała szukać schronienia poza miejscem zamieszkania.

Jednocześnie należy podkreślić, że Ministerstwo, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej od lat podejmuje szereg działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Najważniejsze zadania w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizowane przez resort w ostatnich latach to m.in.:

1. Ministerstwo finansuje tworzenie i utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie. Placówki te świadczą różnorodną specjalistyczną pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, w tym w formie schronienia oraz specjalistycznego poradnictwa (np. prawnego, psychologicznego czy medycznego). Prowadzenie tych placówek jest zadaniem zleconym powiatom z zakresu administracji rządowej, a ich utrzymanie finansowane jest ze środków budżetu państwa. Do roku 2018 funkcjonowało 35 placówek, w roku 2018 ze środków budżetu państwa uruchomiono kolejną tego typu placówkę w Krakowie, a w 2019 roku planowane jest uruchomienie kolejnego ośrodka. W 2017 roku ze wsparcia specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie skorzystało 8 558 osób.

2. Resort finansuje prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Oddziaływania wpływające na zmianę postaw i zachowań sprawców przemocy w rodzinie są ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy. W ramach powyższych działań opracowywane i realizowane są programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, jako zadanie realizowane przez samorządy powiatowe przy wsparciu finansowym z budżetu państwa. W 2017 roku do programów przystąpiło ogółem 9 101 osób.

niepodlega

Uzupełnieniem oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych są programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc jest nowym zadaniem wynikającym z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, finansowanym po raz pierwszy ze środków budżetu państwa w ramach Programu od 2017 roku. W roku 2017 uruchomiono 177 programów, do których przystąpiło ogółem 1 312 osób.

Analiza danych ze sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pokazuje wysoką skuteczność oddziaływań wobec sprawców przemocy, a środki zapisane na realizację tych działań w załączniku do Programu są wyższe z roku na rok.

3. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej realizuje również Program Osłonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. Corocznie na program przeznaczana jest kwota w wysokości 3 mln zł ze środków budżetu państwa. Przedmiotem Programu jest dofinansowanie samorządów gminnych, powiatowych i województwa w tworzeniu zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W każdym roku około 80 projektów zyskuje dofinansowanie w ramach Programu.

4. Resort prowadzi również kampanie społeczne w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach budżetu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz ze środków Funduszu Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego w roku 2017 zlecono przeprowadzenie kampanii społecznej pn. „Wybieram pomoc”. W ramach kampanii telewizyjnej i internetowej zakupiono czas antenowy na emisję dwóch spotów telewizyjnych w stacjach telewizyjnych i serwisach internetowych. Przeprowadzono również kampanię w prasie o zasięgu ogólnopolskim oraz w 16 miastach w Polsce przeprowadzono kampanię outdoorową.

W 2018 roku w ramach kampanii społecznej Ministerstwo zleciło wyprodukowanie spotu telewizyjnego dotyczącego przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych, który był emitowany w dwóch stacjach telewizyjnych o zasięgu ogólnopolskim.

5. Ważnym elementem działań jest również coroczne organizowanie ogólnopolskich konferencji dotyczących zjawiska przemocy. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2017 roku zorganizowało ogólnopolską konferencję pod nazwą: „Instytucjonalnie na rzecz przeciwdziałania przemocy”. Podczas konferencji omówiono dziesięcioletnie doświadczenia oraz wyzwania w obszarze przeciwdziałania przemocy w Polsce. W listopadzie 2018 roku Ministerstwo zorganizowało Ogólnopolską Konferencję

niepodległa

pn. „Bezpieczeństwo osób starszych. Profilaktyka, interwencja, pomoc”. Udział w konferencji wzięło ok. 100 osób z całej Polski, pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

6. Ministerstwo cyklicznie zleca przeprowadzanie diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie. W roku 2017 na zlecenie Ministerstwa przeprowadzono badanie ogólnopolskie pod nazwą: „Ogólnopolska diagnoza infrastruktury wsparcia osób doznających przemocy oraz ocena efektywności i skuteczności stosowanych form pomocy”.

7. W ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2017 roku uruchomiono Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, który działa całodobowo. W wybranych godzinach prowadzone są również konsultacje w języku angielskim i rosyjskim, w wybrane dni działa też telefoniczna poradnia prawna. Rozmowy są bezpłatne dla dzwoniących osób. Telefon na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzony jest przez organizację pozarządową.

8. Resort dofinansowuje również organizację szkoleń dla osób tzw. „pierwszego kontaktu”, ponieważ ważnym elementem systemu jest profesjonalizacja służb. W tym celu w ramach Programu prowadzone są szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. pracowników socjalnych, funkcjonariuszy policji, kuratorów, przedstawicieli oświaty czy ochrony zdrowia. W ramach programu w roku 2017 przeszkolono 2 742 osób. Kwota przekazywana marszałkom województw na to zadanie w 2019 roku zwiększy się dwukrotnie w stosunku do roku 2018 i wyniesie 1 600 000 zł.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że odniesienie do opinii i sugestii Pana Rzecznika dotyczących przepisów prawa karnego oraz postępowań sądowych nie leży w kompetencji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

MINISTER
Elżbieta Rafalska
Elżbieta Rafalska

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki, Prezes Rady Ministrów
dot. BPRM.226.4.3.3019 z dnia 30 stycznia 2019 r.

niepodlega

POLSKA
STRUŁOŚĆ ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki
Społecznej
ul. Nowogrodzka 1/3/5
00-513 Warszawa

BON.V.071.2.2019.ŁI

OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 402354/W

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2019 -04- 03
ZAL.	NR .....

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH
AL.SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA

8290D+21-R